

เรื่อง ลิเกป่า

รายละเอียด

ที่มา

เล่นในงานลงแขกเกี่ยวข้าว หรือในงานประเพณีบวชพระที่บ้านเจ้าภาพ เพื่อความสนุกสนาน ผู้สืบทอด แม่แจ่ม บุญสุข แม่สุวรรณ สังข์สุวรรณ แม่พวงเพ็ญ จิวปัญญา แสดงโดยแม่บ้านหมู่ 4 ตำบลนครชุม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

วิธีการเล่น

ชายหญิง ร้องโต้ตอบเกี่ยวพาราสี ไม่มีเครื่องดนตรี มีลูกคู่ร้องรับและปรบมือเข้าจังหวะ จำนวนผู้แสดงไม่จำกัด

การแต่งกาย

ชายหญิง แต่งกายธรรมดาเหมือนอยู่บ้าน

เนื้อเพลง

ชาย - แม่คิ้วโก่งเหมือนวงฆ้อง พี่อยากได้นวลน้องเข้ามาพาที แม่กลืนเอยกลิ้นรูปที่เขาคุดฟังเทศน์มาตัดสวาท
ขาดเด็ด ช่างไม่เหลียวหลัง ทำให้พี่หลงรอ เชียวนะแม่ช่อดอกกรัง

ลูกคู่ - โย้เนจ จัง เขาไม่รักเราจริงก็ไปเสียดอกกระมัง ก็ไปเสียดอกกระมัง เอ้อ เออ เอ้อ เอี้ย

หญิง - พ่อคิ้วโก่งเหมือนวงพระจันทร์ คิ้วน้องนี้ไม่ต้องกันมันก็โก่งอยู่เอง พ่อผมแหวกหว่างหวีทำให้น้องนี้วังเวง

ลูกคู่ - โย้เนจ จัง เขาไม่รักเราจริงก็ไปเสียดอกกระมัง ก็ไปเสียดอกกระมัง เอ้อ เออ เอ้อ เอี้ย

ชาย - พี่รักน้องมานาน ไร้รู้จะไปให้ว่วานใครเขามาเป็นสื่อ พี่ก้มหน้าเขียนสารจนชาวบ้านเขาสี

ลูกคู่ - โย้เนจ จัง เขาไม่รักเราจริงก็ไปเสียดอกกระมัง ก็ไปเสียดอกกระมัง เอ้อ เออ เอ้อ เอี้ย

หญิง - อย่างมิ้วรักน้องเลย เดี่ยวชาวบ้านเขาแย้เอานะพ่อปู่กำมเก จงถอยหลังลงรูปเถิดนะพ่อปู่ทะเล

ลูกคู่ - โย้เนจ จัง เขาไม่รักเราจริงก็ไปเสียดอกกระมัง ก็ไปเสียดอกกระมัง เอ้อ เออ เอ้อ เอี้ย

ชาย - แม่ปลาบึงข้าวปั้น น้องอย่ามาทำปวนปั้นว่าพี่เกี่ยวไม่เป็น พี่เอามือเขาไปแปะ น้องก็ป้ายมือปัด มือพี่ไม่กัด
เนื้อเป็นน้องจะเว้าก็เว้า แม่นกกาเหว่าเสียเย็น

ลูกคู่ - โย้เนจ จัง เขาไม่รักเราจริงก็ไปเสียดอกกระมัง ก็ไปเสียดอกกระมัง เอ้อ เออ เอ้อ เอี้ย

หญิง - พ่ออ้อยลำไอน ปล่อยให้ใครเขาโหน เอาเสียจนลำเอน ไม่กลัวแฟนจ๋า ที่ว่า จะสู้ก้ม หน้ารับเดน

ลูกคู่ - โย้เนจ จัง เขาไม่รักเราจริงก็ไปเสียดอกกระมัง ก็ไปเสียดอกกระมัง เอ้อ เออ เอ้อ เอี้ย

ชาย - แม่ทับทิมริมตลิ่ง ขอให้พี่ตอนสักกิ่งพี่จะเอาไว้ทำพันธุ์ ถ้าทับทิมไม่ตาย เราคงไม่วายรักกัน

ลูกคู่ - โย้หน่ จัง เขาไม่รักเราจริงก็ไปเสียดอกกระมัง ก็ไปเสียดอกกระมัง เอ้อ เออ เอ้อ เอี้ย

หญิง - พ่อทับทิมริมสระ ให้พี่ไปบวชเป็นพระ ไม่เถิดนะพี่ไป พี่ยามาหลงรักน้อง เดี่ยวจะไม่ได้ครองผ้าไตร

ลูกคู่ - โย้หน่ จัง เขาไม่รักเราจริงก็ไปเสียดอกกระมัง ก็ไปเสียดอกกระมัง เอ้อ เออ เอ้อ เอี้ย

ชาย - อนิจจาแม่ยาใจ พี่มีความรักใคร่กับแม่ พอถึงวันดีพี่จะมาหมั้น พอถึงวันจันทร์พี่จะมาขอแม่แขนอ่อน เหมือนท่อนจันทร์ ถ้ารักฉันน้องจงรอ

ลูกคู่ - โย้หน่ จัง เขาไม่รักเราจริงก็ไปเสียดอกกระมัง ก็ไปเสียดอกกระมัง เอ้อ เออ เอ้อ เอี้ย

หญิง - พ่อ ร. เรือรุ่งริ่ง พ่อ ล. ลิงจับหลัก พี่ยามาพะวงหลงรัก เลยนะพ่อ ร. เรือรูปหล่อ พ่อ ร. เรือหลุดหลักถึง มาบอกรักน้องก็ไม่รอ

ลูกคู่ - โย้หน่ จัง เขาไม่รักเราจริงก็ไปเสียดอกกระมัง ก็ไปเสียดอกกระมัง เอ้อ เออ เอ้อ เอี้ย

ชาย - แม่ฝรั่งข้างรั้ว น้องจะสุกคาข้าวเอาไว้คอยใคร น้องจะหล่นก็หล่น ขอให้พี่คนละใบ

ลูกคู่ - โย้หน่ จัง เขาไม่รักเราจริงก็ไปเสียดอกกระมัง ก็ไปเสียดอกกระมัง เอ้อ เออ เอ้อ เอี้ย

หญิง - พ่อฝรั่งข้างรั้ว น้องไม่สุกคาข้าวเอาไว้คอยใคร รักน้องไม่หล่นไม่เล็ด แม้แต่เท่าเม็ดพริกไทย

ลูกคู่ - โย้หน่ จัง เขาไม่รักเราจริงก็ไปเสียดอกกระมัง ก็ไปเสียดอกกระมัง เอ้อ เออ เอ้อ เอี้ย

ผู้แสดง

นางแจลัม บุญสุข แสดงเป็นชาย

นางพวงเพ็ญ จีวีปัญญา แสดงเป็นหญิง

ลูกคู่ลิเกป่า นางลั่นทม วัฒนพัฒนกุล

นางสุภาพ สุขสำราญ

นางเนียม เกตุน้อย

นางบุญมา เงินอาจ

นางมณี กาวีสูง

ด.ญ. นันทิกานูจน์ เงินอาจ

นางมาลี คำอินทร์

ลักษณะคำประพันธ์

เป็นคำคล้องจองที่ใช้ปฏิภาณไหวพริบ ทำให้เกิดสัมผัสระหว่างวรรคใช้ลีลาทำนองและน้ำเสียงคล้ายๆ ลิเก แต่เป็นการโต้ตอบระหว่างหนุ่มสาว ดัดแปลงมีลูกคู่กำกับเหมือนลำตัดและเพลงฉ่อย แต่ลักษณะคำประพันธ์หาแบบฉบับที่มาตรฐานไม่ได้ จึงเป็นลักษณะวรรณกรรมชาวบ้าน ที่ยังไม่ได้ปรุงแต่งทั้งจำนวนวรรค ไม่สามารถสรุปเป็น

รูปแบบได้

คำสำคัญ : เพลงพื้นบ้าน

ที่มา : สภาวัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร. (2544). การแสดงพื้นบ้านของชุมชนโบราณเมืองกำแพงเพชร. กำแพงเพชร: สภาวัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร.

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2018-02-13

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=126&code_db=610004&code_type=01

The Office Of Academic Resource Information And Technology